

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000757

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поздняков Кирило Олександрович

2. Pozdniakov Kyrylo O

Кваліфікація: 10.02.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство

Дата захисту: 30-10-2023

Спеціальність за освітою: Мова та література (перська)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 2136

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.05.11

Тема дисертації:

1. Акцентуація іменних та дієслівних словоформ у давньоперській мові
2. Accentuation of Noun and Verb Word Forms in Old Persian

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено комплексному дослідженню акцентуаційних процесів у давньоперських іменних та дієслівних словоформах, яке вперше у вітчизняній акцентології було виконано із застосуванням квантитативно-дистрибутивного аналізу. Теоретична концепція дослідження ґрунтується на положенні щодо наявності в просодичній системі мови фонологічного компонента, достатнього для дослідження акцентуації без залучення експериментального матеріалу із наявною акустичною складовою. Аналіз теоретичних джерел дозволив встановити, що таким компонентом слугують системні фонологічні та морфонологічні зміни мовних одиниць, розглянуті в діяхронії. Проведено детальний аналіз наявних у сучасній лінгвістиці теоретичних підходів до вивчення акцентуації та дотичних до неї фонологічних і морфологічних процесів, з огляду на які визначено, що акцентуація є процесом виділення наголошеного

складу у межах словоформи за допомогою просодичного комплексу якісних та кількісних фонологічних засобів. Сформовано визначення поняття словоформа, яке у дослідженні розуміється як слово, використане у певній граматичній формі та фонетичному представленні, що виражає одне конкретне лексичне значення. Матеріалом дослідження слугував реєстр давньоперських словоформ, до якого увійшли 202 іменні та 242 дієслівні словоформи. Реєстр було сформовано за допомогою методу механічної вибірки лексики з корпусу давньоперських текстів, а також із словників та глосаріїв давньоперської мови. Для отримання релевантних результатів дослідження та уникнення випадків потрапляння до реєстру неіндоєвропейської лексики до кожної зареєстрованої словоформи було застосовано етимологічний аналіз. Зважаючи на те, що мова представляє собою організовану ієрархічну систему, для детального та релевантного аналізу акцентуації давньоперських іменних та дієслівних словоформ було проведено поетапне дослідження лексичного матеріалу. Кожен етап дослідження передбачав квантитативно-дистрибутивний аналіз фонологічних та морфонологічних структур, які у сукупності дозволили провести детальний опис акцентної системи давньоперської мови.

2. The dissertation deals with the complex research of accentuation processes in Old Persian noun and verb word forms. The study was performed by using a quantitative-distributive analysis for the first time in Ukrainian accentology. The theoretical concept of the investigation is based on the presence of a phonological component in the prosodic system of the language, sufficient for the research of accentuation without the involvement of experimental material with an acoustic constituent. The analysis of theoretical sources enabled to establish that systemic phonological and morphological changes of language units considered in diachrony can be used as such a component. The author made a detailed analysis of theoretical approaches to the accentuation studies and related phonological and morphological processes. According to the analysed theoretical approaches it was determined that accentuation is the process of highlighting a stressed syllable within a word form using a prosodic complex of qualitative and quantitative phonological means. It was also formed a definition of a word form as a word used in a certain grammatical form and phonetic representation, expressing a specific lexical meaning. The material of research is the register of Old Persian word forms, which included 202 nouns and 242 verb word forms. The register was formed by using the method of mechanical selection of lexicon from a number of glossaries and dictionaries of the Old Persian language. Considering the fact that every language is an organized hierarchical system, the author decided to conduct a step-by-step study for detailed and relevant analysis of the accentuation of Old Persian noun and verb word forms. Each stage of the research involved a quantitative-distributive analysis of phonological and morphological structures, which together made it possible to conduct a detailed description of the accent system of the Old Persian language. Etymological analysis was applied to each registered Old Persian word form to obtain relevant research results and avoid cases of entering the register of non-Indo-European word forms.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Поздняков, К. О. (2020). Сучасні тенденції в історичній акцентології мов Близького Сходу. Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія: Філологічні науки, 187, 214-219.

- Поздняков, К. О. (2020). Морфологічна система давньоперського іменника. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації, 31 (70), №3, 218-223.
- Поздняков, К. О. (2021). Морфологічна система давньоперського дієслова. Science and Education a New Dimension. Philology, IX (73), 82-85.
- Поздняков, К. О. (2021). Дистрибуція складів у давньоперських іменних та дієслівних словоформах. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія, 1 (50), 103-106.
- Поздняков, К. О. (2022). Акцентні типи давньоперських іменних словоформ. Вісник КНЛУ. Серія "Філологія" , 2 (25), 44-52.
- Поздняков, К. О. (2023). Акцентні типи давньоперських дієслівних словоформ. Закарпатські філологічні студії, 1 (27), 124-129.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: комплексне дослідження акцентуаційних процесів у давньоперських іменних та дієслівних словоформах із застосуванням квантитативно-дистрибутивного аналізу

Охоронні документи на ОПВ:

Компіляції даних (бази даних)

Дослідження реєстру давньоперських словоформ, до якого увійшли 202 іменні та 242 дієслівні словоформи

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Валігура Ольга Романівна

2. Olha R. Valihura

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04, 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0428-5421

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазепова Олена Вікторівна
2. Olena V. Mazepova

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0405-9128

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стельмах Марта Юріївна
2. Marta Y. Stelmakh

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8996-4313

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охріменко Марина Анатоліївна
2. Maryna A. Okhrimenko

Кваліфікація: к.філол.н., доц., 10.02.17

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9874-9535

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Капранов Ян Васильович

2. Yan V. Kapranov

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.17

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2915-038X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сидельникова Лариса Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сидельникова Лариса Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Стефанова Наталія Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна